

francija — izvzemši ponedeljek —
Franciška Asliškega štev. 20, I. nadstropje.
Nefrankirana pisma se ne sprej-
majo. — Tiskilarnice Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 6.—, po-
sta L 2.—, in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Plebiscit na Koroškem

Tudi včeraj nismo mogli — vidi se vsemu prizadevanju — dobiti nikalnih konkretnih in zanesljivih vesti. Pač pa se tukajšnji listi že radujejo na zmago Nemcev ter govore o ka-
lekih 60 odstotkih. Pri tem pa priznavajo sami, da se skrujni vsi v sicer jako počasi, vendar mnogih protestov od strani Slovencev. Seveda se tudi mi ne moremo odtežati spoznanja, da je ugoden izid za nas zelo dvomljiv in da moramo biti pripravljeni na neugodno ve-
sti. Na drugi strani pa je gotovo, da definitiv-
nega rezultata ne ve še nihče. Trezna in raz-
ložna oseba, došla s Koroškega, nam zatrja, da razglasitve definitivnega rezultata je pri-
ložkovati še le tekom današnjega ali jutrnje-
ga dne. Ni izključeno pa — kakor smo ome-
njali že včeraj — da se razglasitev zategne, ako bi se plebiscitna komisija odločila, da
vprša marsikake glasovalne nepravilnosti, in
mahinacije predložijo razsednici drugim čil-
teljem. Seveda ne pismo s tem nikalnih čil-
teljev, ampak govorniki o možnosti in ozirom
na zapletenost stvari. Kajti, iz poročil v tu-
kajšnjih listih slišimo, se da sklepali, da so vlo-
ženi protesti tehtni in utemeljeni ter da so se
vse hude zbirale. Poleg že omenjene drzno-
sti, da so si celo nekateri predsedniki glos-
valnih komisij dovoljevali kvarjenje glasovnic,
nam poročajo, da je pri nekaterih komisijah
glasovalo več ljudi, nego jih je bilo vpisanih.
Vrhu vsega je bila velika krivica v tem, da
je bil sedež centralne komisije tudi za pas A
ves čas v Celovcu, torej v območju in na glav-
nem ognjišču vsenemške agitacije in propa-
gande.

K temu dostavljamo:
Pozno v noči, ko so bile gornje vestice že
stavljene, so nam dospeli iz Ljubljane zelo
nagodbene vesti o izidu koroškega plebiscita,
ki sicer niso uradne in tudi ne navajajo še
končnega uspeha skrutinaja, vendar pa mora-
mo že danes računati z dejstvom, da je 10.
oktobra na Koroškem za nas izpadel neugod-
en. Nočemo se odtežati nadi, da stvari vendarle
ne stoje tako črno, kakor bi morali sklepali iz
teh vesti, toda smatramo za svojo dolžnost,
da naš narod v zasedenem čemur, ki nepe-
toje čaka na izid te tudi zanj usodopadne bo-
rbe, že danes opozorimo, naj bo pripravljen na
vasko možnost. To nam narekuje dolžnost radi
tega, ker vemo, da bi bilo nevarno, ako bi raz-
burjenje v našem ljudstvu ne našlo pravočas-
no ventila. Došlo nam poročilo se glasi:

LJUBLJANA, 14. ob 2 ponoči. Pri koroš-
kem plebiscitu je bilo oddanih okoli 40.000
glasov. (V uradno objavljenih glasovalnih ime-
nikih je bilo vpisano samo 38.525 glasovalcev.
Od sed ostalih 1500?) Nemci imajo okoli 2000
glasov večine. Dognamo je, da so se vršila naj-
različnejša selparstva iz glasovnicami. Izid
uradno še ni objavljen. V Ljubljani in v vsej
Jugoslaviji vlada velika razburjenost.

CELOVEČ, 13. ob 3. ponoči. (Stefani.) Nem-
sko-avstrijski merodajni krogi se nadejajo, da
je bilo pri plebiscitu za Nemško Avstrijo od-
danih 572 od tisoč glasov.

Gospodarski položaj Italije

Gospodarski komisar za prehrano, Soteri, je
povečal te dni k sebi zastopnike tiska, da jim
pove, kako stoji sedaj s prehrano v Italiji, in
da jim obrazloži program, po katerem naj bi
prišli veliki škodi v ekom. Pozival je novinar-
je, naj tudi oni sodelujejo propagandistično,
da pride do strožje discipline v porabljanju
živil.

Razlagal je: Vprašanje preskrbovanja z ži-
dom je postalo težavnejše v zadnjih dneh. Ne-
govna domneva, izrečena nedavno v zbornici
za rekvizicije dušo samo 12 milijonov kvin-
talov žita, se uresniči menda v polni meri.
Vzrok je v nedostopnosti žetve in pa tudi v
drugi ovrh duševne in politične neravnosti. (To
zveni nekoliko: ljudje ne morejo in nečejo da-
jati več.) Vnovič — še živeje in še topleje —
apeluje na poljedelsko prebivalstvo, naj v svo-
jem lastnem interesu prihvati vse svoje razpo-
ložljive žito — izvzemši, seveda, množice do-
ločene producentom — da se premagata huda
kriza.

V svojem zadnjem govoru je Soteri označil
potrebščino na žito s 30 milijoni kvintalov za
prehrano ljudstva ter je opozorjal na težko-
če dobave. Očitali so mu pretiran pesimizem.
Sicer je žita na svetu, ga je celo v izobilju v
Ameriki, Avstraliji in Indiji, in tudi cene se
nekoliko nižajo. Težava vprašanja za Italijo
pa je v pomembnosti finančnih sredstev za
nabavljanje žita; to tem bolj, ker treba za en
dolar 36 lir, dočim je za sedaj — dokler se
ne odpravi prepoved izvažanja, veljavna drug-
do — možno nabavljati le v severni Ameri-
ki.

Preskrbovanje z vnanjo valuto tvori silno te-
žavo, kar je vzrok depresije v vsem narodnem
gospodarstvu, ki naj služi prehrani s kruhom.
Financijski deficit pri nabavljanju kruha iz-
naša — ob sedanjem stanju valute — se-
dem milijard. Treba torej na vsak način
in s kakršno si bode žrtvijo skrajši tvoj žito
in izozemstva sicer, bo breme neznošno za
državni zaklad. Po tem čitju mora stremeti
vse delovanje vlade, zlasti z ukrepi z ozirom
na cene kruha. Ti ukrepi se že proučujejo in
se predložijo zbornici povodom ne sestanka.
Na to je Soteri konkretno navajal take na-
meravane ukrepe, ki pa ne vsi združujejo v
zahtevno, naj se manj porablja za človeka in
za živino. Pač pa se ima poljedelskim udruže-
njem dovoliti svobodno diskretno uvoz žita za
potrebe živine in se to vprašanje reši v so-
glasju z ukrepi, ki se izdajo glede kruha. Po-
zval je tudi oblast, naj strožje pazi na
izvajanje odredbe, ki jim je namen, da se
skrajši konsum gladne, ker se je v zadnjih časih
žmaza v tem pogledu neka popustljivost.

Proučiti treba še neko drugo vprašanje v
obrambo konsumentov. To je podraževanje
nekaterih živil velike porabe: od svinjskega in
govejega mesa, do mlečnih jedi, olja in masti.
Vzrok temu je gotovo v postabljanju valute in
v njegovem vplivu na vnanje cene. Vendar ni
to edini vzrok. Višanje cen grozi z nadalje-
vanjem na vznemirjiv način. Producenti, po-
sredovatelji in industrija se ne zavedajo po-
trebe sodelovanja z vlado, da bi se prepre-
čilo ekscesivno višanje cen, ki bi moglo pri-
siliti vlado, da odneha od prehranjevalne po-
litike, stremee po svobodni trgovini. Država
ne more dopustiti, da bi vsled nenormalnega
položaja produkcije in stanja valute nastala ne-
opravičena izkoriščanja konsumentov, ter mo-
ra udušiti ekcesne spekulacije — toliko iz raz-
logov gospodarske pravičnosti, kolikor vsled
politične potrebe. Zato je določiti maksimalne
cene za svinjsko meso in mast in se uporabiti
vsa sredstva, da se bodo te cene spoštovale.
Težavnejše je vprašanje glede govejega mesa.
Maksimalne cene za živo govejo živino bi preje
odgnale živino in ne bi donesle realne koristi.
Če bi se pa višanje cen govedine ne ustavilo,
bi morale vlada izdati posebne ukrepe, da pre-
preči neopravičeno višanje cen temu živilu,
tudi potrebnu za prehrano dežele.

Na to je govoril Soteri o mlečnih izdelkih
in pomarkanju mleka vsled velike porabe za
izdelovanje masla in sira. Ugotovil je, da pro-
dukcija rase postopno, da pa porašča tudi
konsum, a se manjša oddajanje mleka v svojo
prehrano. Dekret z dne 18. aprila 1920 daje
državi in predelom izdatna sredstva za re-
presanje. Za izvajanje teh odredb se izdajo
nova navodila.

Kar se tiče odnosa oja, je sistem naklad,
ki so jim pridružene pokrajine — pridelovalke,
gotovo prinesel tudi neprilichnosti, ker je ovi-
ral naravno porazdeljevanje živil v deželi na
škodo pokrajina kupovalci in na korist dežel
pridelovalci. Ta sistem bo treba resno preučiti.
Akt, zahtevam po popolni svobodni trgovini z
člani oja — čeprav je pospeševana od
velikega državnega uvoza oja iz semena —
se bo mogoče ustreči le v toliko, kolikor ne bo
spekulacija, ki se že pojavlja, provzročila na-
daljnega in večjega podraževanja.

Naglašujoč, da je stremenje po svobodni
trgovini z vsemi živil, izvzemši žito, brez-
dvomno pomembno za produkcijo, je rekel Soteri,
da svobodna trgovina ne sme odpirati vrat
vsem spekulacijam in neopravičenemu obre-
menjavanju konsumenta. Tudi zahtevana svo-
boda uvoza sira in olja zahteva primerno vi-
šino cen na deželi in zahteva razpoložljivo
množico blaga, kar bi se sicer upirali svo-
bodni trgovini politični razlogi.

Končno je govoril Soteri o skandalih, ki so
se razkrili na polju prehrane, zagovarjajoč,
da krivce zadenejo vse posledice.

Zahtevna je slika, ki jo je podal generalni
komisar o stanju prehrane in o gospodarskem
in finančnem položaju dežele. V tudi nje-
govih izjavah in ugotovitvah se domneva iz-
raza vsa poglobitost agitacije in hujškanj, ki
naravnost ovrta prizadevanja političnega
spoznanja z deželami, ki bi mogle s svojimi
naravnimi bogastvi odpraviti mnogo kalmitet
(zlasti pri prehrani), naglašanih od Saleria,
ter izdatno obsojiti gospodarsko krizo Italije.
Če bi vsi listi bojevalni in naganjalni za ne-
sečno politiko Salandrov, Sciniov, Ortigiov
td., imeli le nehalno razuma za sedanjí gos-
podarski položaj svoje dežele; če bi imeli le
nekoliko zmisla, kaj pomenja za državno gos-
podarstvo delstvo, da ima država sedaj samo
pri nabavi kruha 7 milijard deficit; če bi
imeli le nekoliko umevenja, kako so posledice
sedanjega stanja valute; bi razumeli tudi ko-
likega pomena za Italijo bo v bodočnosti do-
bro sosedstvo z deželami, bogatimi na narav-
ni proizvodnji, in ne bi tako rovarili proti
vsakemu poskus, da bi Italija prišla do pri-
jateljskega sporazuma z — Jugoslavo!

Jadransko vprašanje

JUGOSLOVENSKO STALIŠČE

BELGRAD, 12. »Ephos« piše med drugim
sledenče: »Odkritorčno želimo, da se na pri-
jateljski način reši naš spor z Italijo in se na-
deja, da se ni del italijanske delegacije
ne bo dal zavajati od sovražniških elementov.
V poslednjem slučaju bi na njo padla vsa teža
odgovornosti, ako bi se pogajanja razšla, in
edno ona bi bila odgovorna za vse posledice,
ki bi nastale iz tega glede bodočih odnosa-
med obema državama, ki želimo, da bi bili
kar najboljši. Prof. Sforza je spomnil italijan-
ski parlament na 500.000 žrtve, ki jih je v
svetovni vojni doprinesla Italija, za te žrtve
pa ne sme zahtevati, da bi dala Jugoslavija
500.000 suženjev. Kaj bi počela Italija s tem
živiljem, ki ji ljubí Italijo, torične umetnosti, kul-
ture in civilizacije, ki bi pa bi bil neprosen so-
vražnik Italije, ki bi mu postala rabelj? Sicer
pa se je senator Sforza, sam izborni diplomat,
vrhutega ob strani razsodnega državnika, ka-
koršen je Giolitti, gotovo prepričal, da se prija-
teljsko med obema državama neizogibno raz-
bije, ako bi se zahtevale od Jugoslovonov
žrtve, ki jih ne morejo doprinesiti. Tudi bi
trpeli v tem slučaju dobri gospodarski odno-
šaji. Tega pa italijanski delegati ne bodo do-
pustili, da se zgodi, ako resno upoštevajo in-
terese svoje države. Sicer pa ugotavljamo z
zadostjenjem, da odvrčajo nevarnost teh ne-
všečnih možnosti iskreni glasovi, oznanjevalci
miru in sprave, besede, ki jih je govoril prof.
Sforza v svojih izjavah in v parlamentu. Se-
daj ob začetku sklepnih pogajanj med našimi
in italijanskimi delegati, izražamo Italiji željo,
da stopimo takoj po povoljni rešitvi našega
spora v kar najskrajnejše prijateljske, kulturne
in gospodarske stike. Tudi državni, ki bi se
postopil na bodočem sestanku kršiti oboje-
stranske življenjske interese, in bi tako onemo-
gočili, da se ti naravnost bleščeti izgledi ures-

ničijo, bo kriv in odgovoren za vse posledice
pred svojim lastnim narodom in pred celim ci-
viliziranim svetom. Navodila, ki so jih prejeli
jugoslovanski delegati, nam niso znana. Sicer
je pa polno zaupanje napram našim delega-
tom neobhodno potrebno. To verno zaupanje
vsega naroda naj jih spremlja, spremlja naj jih
iskrena želja stehernega Jugoslovona, da bi
nas dovedla ta pogajanja do prijateljstva in
medsebojnega zaupanja v prespeh kulture in
blagostanja.»

TRUMBIČEVA IZJAVA

LJUBLJANA, 13. »Beogradska Stampa«
priobčuje sledečo izjavo jugoslovanskega mi-
nistra za vnanje posle, Trumbića: Od dneva, ko
se je udeležila naša država, do danes sta
vedno zasledovali ravnateljstvo naša vlada ka-
koro jugoslovanska delegacija na mirovni konfe-
renci eno edino smernico. Za nas je bil jadrans-
ki spor od vsega početka vprašanje, o čem-
ga neresljivosti ne dvomi po nas nihče. Me-
rodajni za nas so bili vedno je življenjski in-
teresi naše države, interesi gospodarskega in
strategičnega značaja. Potrditi se bomo tudi
v bodoče, da se brezpogojno vavajemo.

KRAJ IN ČAS POGAJANJ

RIM, 13. Po tem, kar piše belgajška »Epo-
ha«, se sklepali, da ni glede časa in kraja
bodočih pogajanj padla še nobena odločitev,
ki se pa pričakuje vsak čas.

SLOVANSKI SVET

RUSKO - POLJSKI MIR

CURIH, 13. Agencija »Welt« javlja iz Rige,
da je bil mir med Rusi in Poljski podpisan si-
noči ob 6 uri 20 minut.

Poljske čete pod vodstvom generala Vala-
koviča zasedle Minsk

VARSAVA, 13. Doznava se, da so konje-
niški oddelki generala Vatskoviča zasedli
Minsk; ti oddelki sestojajo iz ruskih prostvo-
lovcev, ki se borijo na poljski fronti in so v
zvezi s četami generala Wrangla potom tako-
zvanega ruskega političnega odbora iz Var-
šave, kateremu predseduje Savinkov. Nič ču-
dnega bi ne bilo, če bi zasedba Minska priprav-
ljala podjetje, slično zasedbi Vlna po četah
general Zelikovskega.

Zasedba centralne Litvine po četah
general Zelikovskega

VARSAVA, 12. Nekaj radiobrojavka ob-
vešča vlado o zasedbi centralne Litvine s
strani čet iz kovnovske pokrajine, ki jim po-
vešuje general Zelikovski in o sestavi uprave
ne komisije, ki izvršuje civilno oblast. Ista
brojalka pravi poljsko vlado, ki vsled po-
godb, sklenjenih z zavezništvi, ne more držati
obljube, ki jo je dal general Pituhovski dne 21.
januarja 1919., naj bi priznala občini, ki so
bile poslone od upravne komisije in naj bi pod-
pirala princip samoodločbe, ki jo zahteva pre-
bivalstvo centralne Litvine.

PARIZ, 12. Poljski minister Zanovski, je v
Parizu izjavil Leyguesu, ministromu pred-
sedniku in ministru za vnanje zadeve, da poljska
vlada nikakor ne odobrava postopanja
general Zelikovskega in da ukrene vse od-
redbe, da pripravijo zopet v deželo čete, ki so
vkorakale v Vilno. Leygues je nemudoma spo-
ročil izid takega koraka. Lemu Bourgeoisu,
predsedniku sveta Zvez narodov, ki je broz-
javil polkovniku Cherdinnyu, načelniku misije
Zvez narodov v Vilni, da mu pošlje točnost
informacij glede stališča poljske vlade.

Demobilizacija nadaljnih treh letnikov
na Letonskem

RIGA, 13. Nadaljevala v svojem programu
demobilizacije je letonska vlada odposlala iz
vojaške službe letnike 1888., 1889. in 1890.

Litvinska delegacija odpotuje v Pariz in Rim

LONDON, 12. Selevjehtih, načelnik Litvin-
skega odposlaništva v Londonu, je izjavil, da
bodo Litvini sami začeli inicijativo, da od-
pravijo poljsko zasedbo, v slučaju, da bi jim
Zveza narodov ne prišla na pomoč. Selevjehtih
je razum tega izjavil, da odide čez par
dni Litvinska delegacija v Pariz in Rim, kjer
se bodo delegati pogajali z zastopniki Zvez
narodov; skušali bodo tudi priti v stik z člani
Italijanske in francoske vlade.

Izmenjava ruskih in nemških ujetnikov

RIGA, 13. Odbor mednarodnega rdečega
kriza je poslal nekoliko svojih zastopnikov v
Rigo, kjer se bodo pogajali z letonsko vlado o
vprašanju izmenjave nemških ujetnikov v
Rusiji. Letonska vlada je v splošnem sprejela
predloge odposlancev mednarodnega rdečega
kriza. Vsak teden se bo izšlo izmenjalo 8000
ujetnikov.

PARIZ, 12. Kakor poročajo listi se vrši med
francosko in angleško vlado precej živa iz-
menjava stališč glede dogodka v Vilni. London
in Pariz soglašata v mnenju, da ni odgovor-
nost varšavske vlade nikakor vezana; angleš-
ka in francoska vlada menita, da zahteva do-
godek kompetentnost Zvez narodov. Vendar
pa sta sklenili Anglija in Francija odposlati
Poljski noto, v kateri ji svetujejo zmernost gle-
de zadeve o mejah.

Zatretje angleških krogov vsled zasedbe

PARIZ, 12. Reuterjeva agencija poroča, da
je zasedba Vlna s strani poljskega generala
Benigovisa zadržala angleške kroge, ker sta an-
gleška in francoska vlada opozorili varšavsko
vlado na težke neprilike, ki bi jih bila ustvarila
zasedba Vlna.

SOVJETSKA VLADA ZELI MIR Z GENE-
RALOM WRANGLOM

LONDON, 13. Iz Varšave prihajajo vesti, ki
pa se niso uradno potrjele, da je sklenila so-
vetska vlada pogajati se z generalom Wrang-
lom, in da so poslali v ta namen delegate v
glavni vojni stan na Krimu. »Evening Stan-
dard« poroča, da je kmečka pobuna v južni

Rusiji zadobila obseg, ki bi znal sovjetski vla-
di delati preglavice.

Sovjetske organizacije zapuste Kijev

CARIGRAD, 12. Vesti iz Rusije pravijo, da
je moskovska vlada ukazala vsem sovjetskim
organizacijam, naj izpraznejo mesto Kijev.

Dva ruska boljševika s 72 milijoni ruskega
denarja aretirana

LION, 12. Na tukajšnjem kolodvoru sta bila
aretirana dva ruska boljševika, došla iz Mos-
kve; v dveh kovčegih sta imela skritih 72 mil-
ionov rubljev in ruskih vrednostnic.

Razne brzojavne vesti

Preiskovalna komisija za proučevanje izgredov
na bolgarsko - grški meji

SOFIJA, 12. Neko uradno poročilo pravi,
da je grška vlada vsled korakov, ki jih je na-
redila bolgarska vlada, dala ukaz za umik onim
grškim četam, ki so prekrščale mejo južno
od Ortaokoi. Razen tega je sprejela grška vlada
bolgarski predlog za imenovanje mešane
preiskovalne komisije za proučevanje izgredov,
ki so se pripetili na meji, in za določitev ukre-
pov, ki se morajo odrediti s strani obeh vlad,
da se taki izgredi ne ponovijo in da bi ne ovi-
rali vzpostavitev dobrih odnosov med tema
državama.

Krvav spopad med klerikalnim shodom
na Slovaškem

POZUN, 12. V Nemesztu na Slovaškem so
med nekim slovaškim klerikalnim shodom
prestrelali nekateri vojaški proti govoroma
duhovnika Hünke in senatorja Kinku. Mno-
žica je razjarjena napadla vojaške, katerih 7
je smrtno ranila. Nato so prihite vojaške
čete, katere so ustrelile 2 demonstranta.

Anglija svetuje Franciji sklicanje pripravljane
komisije v Kölnu

PARIZ, 12. Reuterjeva agencija poroča:
Upoštevajoč težavnost za nadaljevanje politi-
ke, ki jo je razvijala Francija na sestanku in
Spa svetuje angleška nota, ki je bila izročena
po angleškem delegatu Derbyju francoskemu
ministru za notranje zadeve, naj skliče
francoska vlada pripravljeno konferenco
v Kölnu, katere bi se morali udeležiti tudi nem-
ski izvedenci v svojo proučevanje aktualnih
tehniških problemov. Jako spravljiv francoski
odgovor bo objavljen in proučen od angleške
vlade. Pogajanja niso dala povoda do nikakega
incidenta in niso povzročile nobenih nespo-
rurnih med Anglijo in Francijo.

Neodvisni socialisti so glasovali proti pristopu
k III. internacionali

HALLE, 12. Kongres neodvisnih socialistov
je odločil z 251 glasovi proti 174 pristopitev
k tretji moskovski internacionali.

Delovanje sveta Zvez narodov. — Svet se
sestane 20. t. m.

PARIZ, 12. Agencija »Havas« brzojavljajo iz
Londona: Svet Zvez narodov, ki se sestane
20. t. m. v Bruslju, bo proučeval načrt o
ustanovitvi permanentnega mednarodnega so-
dišča ter o sklepih permanentne posvetovalne
komisije za vojaške, pomorske in zrakoplovne
stvari. Vrhu tega določi svet Zvez narodov
program za čimprej obsežnejše sile v raznih
državah, ki so pristale za udeležitev pri Zvezi
narodov; omenjeni svet se bo bori tudi z
mandati in bodočo ustavo Armenije in z me-
narodnim posojilom v prid Armeniji. Končno
bo proučeval načrt za finančno in gospodar-
sko organizacijo in se bo bave bavi tudi s
spornom med Poljsko in Litvinsko.

PARIZ, 12. Bourgeois je brzojavil vojaški
misli Zvez narodov na Poljskem, da ni od-
obrila poljska vlada čina generala Zelikovskega
in izjavila, da odredi potrebne ukrepe, ki bi
mogli rešiti obžalovanja vredni incident.

Ustanovitev šestih komisij Zvez narodov

MILAN, 13. V raznih dvorah črta je pa-
leže so bile danes sestavljene komisije, kate-
ri so bile poverjene naloga, da prouče probleme,
ki so se poverili propagandnemu kongresu za
Zvezo narodov. Prvi komisiji, ki se bo bavila
z notranjim ustrojem Zvez, predseduje sir
Dickson, poročevalec »Henesse«. Član fran-
coske delegacije; predsednik v drugi komisiji,
ki proučuje primerne ukrepe za razširjanje na-
menov in delovanja Zvez narodov, je Aularc,
poročevalec pa profesor Feure iz Zeneve;
tretji komisiji za organizacijo mednarodnih
pravice predseduje Diena; za predsednika v četr-
ti komisiji za uveljavljanje sankcij mednarod-
nega zakonika in za vojaške ukrepe, ki morajo
pristiti do razoročitve, je bil izvoljen Apel,
profesor na pariški univerzi, za poročevalca
pa polkovnik Marzochelli; predsednik v peti
komisiji, ki proučuje sredstva za organizacijo
gospodarske solidarnosti, je Godard, poroče-
valec sen. Giorin. Šesta komisija se bavi s po-
ličnimi vprašanji in z raznimi zadevami Zve-
ze narodov; predseduje ji Brandchaftau po-
ročevalec je Bight. Posamezne komisije so
že začele svoja dela.

Francoske banke vzamejo madžarski železnice
v najem

DUNAJ, 12. »Stern- und Montagszeitung«
javlja, da je bila 14. septembra podpisana med
Francijo in Madžarsko nova pogodba, po ka-
teri dovoljuje neka francoska bančna skupina
madžarski vladi posojilo 300 milijonov fran-
kov po 6% za 15 let. Kot odškodnino pa vzame
francoske banke vse madžarske želez-
nice v najem za dobo 20 let. Razen tega dovo-
ljuje francoska vlada madžarski, da ima pod
orožjem bolj številno vojsko nego je bila do-
voljena od mirovne pogodbe.

Darilo ameriškega rdečega kriza italijanskemu
rdečemu krizu

RIM, 12. Ameriški rdeči križ je daroval ita-
lijanskemu rdečemu krizu zadostno množico
sanitarnega materiala, kateri naj bi se določi-
lo za poskodovance pri zadnjem potresu v Gar-

fagnani. Poškodovanci dobe 300 postelj, 50
velikih plaht, mnogo obleke in perila ter raz-
no pohištvo. Podatništvo trgovinske mornari-
ce, ki se sedaj nahaja v Carigradu, je odredilo,
da se omenjeni material pošlje brezplačno v
Italijo s parnikom, ki odide prvi iz Carigrada.

Madžarska zahteva odškodnino od Romunije
v zlatih kronah

BUDIMPESTA, 12. Madžarski korespon-
denčni urad pravi, da je ugotovil madžarski
tikvidacijski urad škodo, povzročeno po ro-
munski zasebni, ter dostavlja, da zahteva
Madžarska odškodnino v zlatih kronah.

Sinnfajerci napadi vojašnico v Londonderry
BELFAST, 11. V treh okrajih mesta je iz-
bruhalo živo streljanje s puškami; bilo je mno-
go ranjenih. V Londonderry so sinfajerci na-
padli vojašnico; čete so nasadile bajonete. V
blizini Kenturija so vsaj tri napadi vojaški av-
tomobil; med konfliktom je bil en vojak ubit,
mnoho pa jih je bilo ranjenih.

Politične vesti

Balkanska zveza. Pariški »Orient Illustr« je
poslal raznim politikom in finančnikom vprašanja
o možnosti balkanske zveze in dobil razne od-
govore, od katerih so najzanimivejši sledeči. Urednik
»Journala«, Macasse, je odgovoril: Kakor je znano,
je bil 19. vek karakteriziran kot vek nacional-
izma, in v vseh vojnah tega veka je zmagał na-
cionalizem. Ali v zadnjih desetletjih 19. veka se je
pojaval po Evropi internacionalni pokret, ki pa
nosi še vedno znake nacionalizma. Po vseh zna-
kih soditi, tudi v današnjem veku ne more zma-
gati internacionalizem. Politika mora vzeti danes
popolnoma nove smeri in jaz mislim, da je ključ
te politike Carigrad s svojim izrednim zemljepis-
nim položajem, s svojo pomorsko bazo, s svojimi
zvezami do Belgrada, Albanije, Egipta, na vzhodu
do Tiliisa, a na severu do Moskve. Prva točka
ki jo more danes sprejeti v svoj program bodoča
Zveza narodov, je stvarjenje velike ekonomske
baze na vzhodu, katere center bi bil Carigrad.
Šele potem, ko se oživitvoji ti principi, je mo-
gla močna balkanska konfederacija. — Francoski
poslanec in referent v odboru zunanjih stvari fran-
coskega parlamenta, André Leon, je izjavil: Zadnji
dogodki na Balkanu nosijo znak ekonomskih pro-
blemov. Do balkanske konfederacije pridemo le
potem trgovalskih pogodb. Ta potaleti sicer na ve-
liko zaprek v današnji politični konstalaciji balkan-
skih držav, ali vendar se najde skupna pot, ker
so vse te države v prvi vrsti poljedelske in ne
morejo zadovoljiti svoje industrijske potrebe a
lastno industrijo. Zaradi tega bodo te države pri-
siljene, da se obračajo na zahod in da se na ta
način vrši izmenjava med balkanskimi produkti
poljedelstva in industrijskimi produkti zapeda. —
Urednik »Journala des Debats«, August Gauguin,
piše: Jaz sem že veliko razpravljal o raznih pro-
jektih balkanske konfederacije, toda vedno

nika, na kar je sprevod šel dalje. Med spopadom so nekega hvišnega častnika arditov pretepli s palicami po hrbtu. Zastava, razl. na kose in z zlomljenim drogom je bila kmalu na to izročena kvestorju na njegovo zahtev. — Tako opisuje dogodke „pojasnilo“ Zveze bojevnikov. Toda pripovedka je nekakšna. Pred vsem se nam ne zdi posebnostno verjetno, da bi se „pol tucata“ mladih fascistov upalo zapovedovalno nastopiti proti desetkrat večjemu številu nasprotnikov, tudi če navedeno število oseb v sprevodu odgovarja resnici. Pisci pa se le obtožujejo s priznanjem, da so „bojevniki“ zahvalni, naj se zastave zavijejo, da so torej oni dali povod za prerokanja in spopad. Kar se pa tiče odložitve obtožbe, da so se socialisti predstavljali za policiste, je na socialisti, da odgovore in odločijo to obtožbo, če je neosnovana.

Stavka uslužbenec pri tramvajih traja dalje že 11 dni, in kakor kaže ne neha še, v kljub ponovnim prizadevanjem od raznih strani. Znano je, da je stavko povzročil tisti znan napad bojevnikov na tramvajsko uslužbenec, nahajajoče se v službi, kaže tudi zato, ker tramvaj ni vozil v nedeljo, ko imeli fascisti v Bosketu svojo veselico. Glavni vzrok, da stavka nadaljuje, je v tem, da tramvajevci neomahljivo vztrajajo pri svoji zahtevi, da jim ravnateljstvo preskrbi orožje v obrambo proti nadaljnim morebitnim napadom. To zahtevu opravičujejo, sklicujoč se na dejstvo, da oblasti niso zaščitile njihovih ranjenih tovarišev, da so se nahajali v službi na odgovornih mestih zavirajo in sprevodnikov. Razen tega zahtevajo uslužbenec, da jim ravnateljstvo izplača zaslužke za dneve stavke, ker je bila stavka izjavljena od drugih. Slednji zahtevajo tudi, da ne bodo nosili več številke na čepcih, ker smatrajo to za poniževalno in ker za slučaj kakih pritiskov od strani občinstva zadostuje številka voza. Hudo prizadevajo so od te stavke posebno naši ljudje iz okolice in dežele, ker stavkata tudi tramvajev k sv. Soboti in oni na Opčine. Vendar se vsakdo udaja z ozirom na razmere. Sino pa v marsičem potisnjen v nemilosti, ko o tramvajev ni bilo še duha, ne sluha. Vsekar pa bi bil čas, da činitelj, ki bi se moral zavzeti svoje odgovornosti napram koristim javnosti, najdejo že enkrat pravo pot, da bo prebivalstvo rešeno takih nadlog.

Manifestacijski stavko v prilogi sovjetski Rusiji so proglasili socialisti na 14. t. m. ob 3. popoldne. Stavka bo trajala od 3. do 5. popoldne. Vrtili se bodo shodi, na katerih bodo manifestirali sodrugi „proti reakciji in za sovjetsko Rusijo.“ Oklic, ki ga je izdala socialistična stranka pravi med drugim: „Danes ima zapadna buržoazija svojo skupno fronto. Angličko-francoska in italijanska ententa, ki je maskirala svojo imperijalistično in grabljičljivo vojno s plaščem svobode in pravice, kaže danes v svet naglo svoje zločinsko združeno, zato proč s svetovnim kapitalizmom!“ (K tem besedam pripominamo, da bi imeli socialisti tu v najbližji bližini obilno hvalažnega posla, ako bi jim šlo resno za pravico in resnico.) — Tudi poštni in brzojavni sindikat se je izjavil solidaren. Poštni in brzojavni uslužbenec zapustijo delo ob 3. pop. do 5. pop. Železničarji se sicer tudi udeležijo manifestacije, železniški promet pa ostane nemoten.

Oh, kako ste veliki! Prejeli smo: Članek „Dela“ in članek „Edinosti“ sta dva, ki se osebno nista nikoli poznala, niti se ljubila, niti sovražila. Vendar je članek „Dela“ trdno prepričan, da je pravega zgrabil za ušesa. „Polenika dveh strank izpade vedno v sovražstvo dveh oseb, tako zagotavlja z vso resnostjo. Da je kaj takega možno, da se včasih tudi dogaja; tega jaz ne tajim. Vendar sem daleč od tega, da bi strankarskega nasprotnika osebno sovražil in mu hudo želel. Do tega pojma ste prišli, prijatelj dragi, podobno kot do komunizma; z revolucionarnega stališča, ki še daleko ni znano. Jaz, ki sem pri stvari udeležen, vem n. pr. pozitivno, da ni en sam, ki v „Edinosti“ piše proti komunizmu; tisti pa, ki ga Vi prijemate, je v to afero prišel kot Poncij Pilat v vero. Sploh je pa Vaše stikanje po pisu podobno razburjenju tistega komisarja iz Istre nekje, ki je s kolum in motiko zagrozil uredniku „Edinosti.“ Če mu ne izda dopisnika. V tej stvari niste veliki, roko na srce! — Izkušnje nas uče, da so služili ideali vedno tistim, ki so jih zamislili, človeštvo pa je šlo enako komerno svojo pot... Zopet bom ostuden podlež, če Vaš nauk apliciram tako: „Ideal komunizma služi tistim, ki so ga zamislili, človeštvo pa je enako komerno svojo pot...“ Ta zaključek ni nobeno hudobno zavijanje; vsak čitatelj lahko sam sodi. Če bo kdo zameval z glavo nad Vašo logiko, se nikar ne razvzemajte nad mano, še manj nad onim drugim, ki ne more zabraniti meni, da pišem. Sodite sami po vzgledih svoje logike, če je vredno, da se delate velikega? — Če mislite, (da gremo dalje), da je polemika „Edinosti“ bobneči ogenj na Vašo osebo, sklepam iz tega, da ste malo verziran v častnikarških polemikah. Če ne priznavate smeri lista, ki vanj pišete, bi se morali podpisovati, da prevzamete osebno odgovornost za svoja izjavljanja v nasprotnem slučaju polemizira list z listom in osebna občutljivost je torej neumestna. V borbah za ideale je velik tisti, ki na svojo osebo — pozablja! V tem se niste popoln borec. — Korak dalje. Pravite, da smo „Edinosti“ vzeli liberalno podlago in zdaj je padla v blato. Človek, v letu 1920, vendar ne boste hodil v javnost a prepričanjem, da je liberalizem kakšna podlaga za kar koli trajno uspešnega? Liberalizem je podlaga a moralizma, prava pesti, oderskega kapitalizma, revolucije. Da je bila „Edinost“ v minulosti boljša od svoje „podlage“, je vzrok baš v tem, da ni bila dosledno in trdno liberalna, kakor n. pr. „Piccolo.“ Če ste tudi študiral kaj več, nego največje bršare o ruski revoluciji, morate znati, da je tudi maksizem naraven produkt liberalizma. Zato danes vse dere v komunizem, kar ne more na drugi pol zgodovine. Ta drugi pol je tisti, ki se ga vi drugi komunisti bojte, in po pravici. Ta drugi pol ostane ko vaše garde že odkorakajo za vsemi drugimi „izmi“ s svetovne pozornosti. Razumljivo je, da vam drugim ne more ostati kri hladna ob tem pojavu. Zato morate posrati in boste brezopojno psovali. Mi vam že vnaprej podeljujemo vesoljno odvezo.

Le tega ne priznavamo, da je velik, kdor v jeziku izkrepki povok.

Zdaj pa se očvrta na žgance. „Lazilite sprejeti izraz našega največjega spoštovanja, a katerim imamo čast zagotoviti Vasi Ekselenciji največjo udanost.“ Tako je zaključila „držala“ svojo spomenico Giolittiju. Gospod člankar! Gotovo si predstavljate take avdicije, kakor so si predstavljali Krpanovi rojaki cesarski dvor. N. pr. če pošl. Alesandri vodi deputacijo delavskih zastopnikov k ministru, se to odigrava takole: „Ti prokleti fašisti, zdaj smo prišli, da ti eno zagodemo, da ti bo šumelo po ušesih! Kaj ti, zgaga buržoazna, boš naše ljudi zapiralo, ti boš zabranjevalo naše shode, pokveka namalana, ti boš delalo politiko proti nam, ki nas je kot listja in trave? Čakaj, spetka, ti že pokažemo, kaj smo mi!“ — Spomenico bi moral nesrečni Wilian zaključiti n. pr. tako-le: „Zdaj, o Giolitti, pljunem se enkrat nate in na Tvoje fašiste in Te pozdravim čez hribe in doline, čez strme pečine, čez gadove jame, vrab naj te vžame!“ To bi bilo nekaj krepkega in uspešnega; skoda zamujene prilike! Vi, nasprotni mi člankar, pa se lahko pobobnate na prsi: „To sem pa jaz pogrnal!“ Či.

Optimistom in pesimistom. Napisi smo: Ravno to dni se mi zdi umestno, da napišem par besedi na naslov tistih, ki hočejo v političnih stvareh vse najboljše videti in vedeti, kakor tudi tistih, ki vidijo vse črno, ali najslabše. „Edinost“ je zadnje čase prinajla vesti, prihajajoče iz Slovenije in po teh posnetkih je vsaj večina ljudi sodila, da je na Koroskem za nas stvar vse najboljše. „Edinost“ je morala pisati, oziroma posnemati take vesti, zato, da ljudstvo ne obupa že pred bojem, kar bi gotovo, ako bi listi pisali, da je za nas brezupen vsak boj itd. Jaz, kot izkušen agitator nisem verjel vsega, kar sem čital. Upal sem sicer na zmago, ali ne z vso gotovostjo kakor so morda oni, ki imajo le malo izkuštev v takih stvareh. Ko to pišem, ne vem še, kak je resnični uspeh glasovanja. Pravim pa: naj izpade glasovanje, kakor hoče, mi ne smemo kloniti duhom! Svet se radi glasovanja na Koroskem ne poredi. Saj so bili Koroski — kakor tudi mi — stoletni sužnji Nemcev, in vendar nismo mogli pozeht, da si so nam prizadejali zelo hudih udarcev. Kar ne gre danes — pojde pozneje! Ako zmagajo Nemci, dosežejo to zmagajo s pomočjo slovenskih glasov, kar so že sami priznali v grških listih. V coni A je večina Slovencev in ti morajo prej ali slej postati del Jugoslavije! — Da ne bo slepo obsojal agitatorjev, ki so delovali na Koroskem, hočem navesti par slučajev iz lastne izkušnje. Dogaja se, da agitatorji poročajo nerazumno, ne da bi se jim moglo tako poročanje šteti v zlo. Svoječasno mi je pok. prof. M. Mandić rekel: Peljite se do Kopra in tam najmite si kočijo. Poznavajoč zivjace nasprotnikov, sem priporočil načinu potovanja, ker so me v Kopru poznali in sem vedel, da skoraj obvestijo Pirance o mojem pohodu. Povečnik je ostal pri svojem in jaz sem ušel. V družbi krkovskega g. dekana in šmarškega g. župnika smo uredili stvar tako, da je bilo skoraj gotovo, da zmagamo. Po Kopranjih obveščeni Piranci pa so bili takoj na licu mesta in so z denarjem spreobrili eno celo vas. In zmagali so nasprotniki. Drugi slučaj: Nekaj župnik je sporočil v Trstu, da zmagajo v dveh razredih, ako pride takoj iz Trsta zaupnik. Šel sem in pregledal volilni imenik v navzočnosti domačih agitatorjev. Ugotovil sem, da je zmagala popolnoma — nemogoča! Zaupniki, ali bolje rečeno: izvestni agitatorji so le hoteli sleparskim potom priti do denarja — zmagala pa je bila nasprotnikova na vsak način! Tako se lahko vara tudi pošten agitator ali zaupnik! — Le naravno je, da človek sporoča svoje vtise in naravno je, da te vtise tudi objavlja; gotovost pa je le tedaj, ko je proglasen izid! Gotov sem, da je vsaj velika večina narodnih delavcev na Koroskem storila svojo dolžnost; in naj bo izid kakoršen hoče, mi ključeno: Hvala za trud in poštovanj! Stari agitator.

Uradne vesti

Povratak beguncev: Generalni civilni komisariat razglasi: 1. Na podlagi zakona z dne 31. dec. 1917, drž. zak. št. 15 se proglasi, da so od dne razglasitve pritojbe odloka vojnim beguncem dostopne vse občine Julijske Bane, v kateri je bil dosedaj povratak zabranjen. Izplačevanje stalnih, v omenjenem zakonu in temu sledečih naredbah določenih podpor preneha z dnem 31. dec. tekočega leta. S tem dnem mora prenehati vsako nadaljnjo izplačevanje vzdrževalnih prispevkov, določenih v zakonu in vsako naknadno izplačevanje za preteklo dobo. 2. Beguncem, ki imajo svoje bivaliče v tem ozemlju, in se vračajo v domovino, se izplača poleg prostje vožnje enkratno izredno podporo v znesku podpore za dva meseca. V nobenem slučaju se ne izplača več begunska podpora. 3. Tekom prvega polletja 1921. se bodo dovoljevale izvanredne ubožne podpore in druge pomoči beguncem, ki so se povrili na svoj dom ali pa tudi ne, ako se nahajajo v taki rešitvi, da dohodki ali delavski zaslužki posameznih družinskih članov ne zadostujejo za najnujnejše življenske potrebe. 4. Od ubožne podpore so izzeti vsi oni, ki so že dobili prejšnje na račun vojne odškodnine. 5. Ubožne podpore razdeljuje okr. civilni komisariat ubožnim beguncem, ki se nahajajo v njegovem območju, po ugotovitvi položaja beguncev, in v mejah tozadevnih kreditov, danih mu na razpolago od glavnega civilnega komisariata. 6. Civilni komisarij morajo položiti koncem vsakega meseca podrobni račun glede izdanih podpor glavnemu civilnemu komisariatu.

Društvene vesti

Ljudska knjižnica v Barkovljah prosi vse one, ki imajo izposojene knjige, da jih prinesejo v nedeljo od 10. do 12. ure v društvene prostore. Telovadno društvo „Sokol“ v Vrdeli ima danes večer, točno ob 8. uri, odbovoro šole. Vsi odborniki so naprošeni, da se je gotovo udeležijo, ker gre za jako važne zadeve, tako, da je navzočnost vseh neobhodno potrebna.

Iz tržaškega življenja

Poključen samomor. Orasch Marija, 50 let stara, stanujoča v Androna Riborgo št. 2., je bila prodajalka slaščic, ki jih je nosila po gostinjah in javnih lokalih. Konecno se ji je življenje pristoilo in povzila je veliko količino octove kisline v samomorilnem namenu. Zdravnik resilne postaje ji je dal prvo pomoč, nato pa jo je poslal v mestno bolnišnico.

Zlomil si je nogo. Učenec ljudske šole, Bruno Mihelc, 7 let star, bivačje v Rojano št. 567, je drvel po stopnicah, zabava, ki jo dečki ljubijo. V prevelikem diru mu je spodletelo, in padel je tako nesrečno, da si je revček zlomil desno nogo. Sprejeli so ga v bolnišnico v IV. oddelek.

Zmečkal ga je vlak. Rossitti Just, železničar, stanujoč v Škedinju št. 409, je večeraj jutraj pripeljal železniške voze. Pri svojem delu je bil nepreviden, in zašel je med obdobja. Zmečkala sta mu levo stegno in roko ter desno nogo. Pripeljali so ga v bolnico v X. oddelek, kjer se nahaja v jako opasnem stanju.

Oj ta presneti babji jezik. Neka Julka Kalir, stanujoča v ulici Solice št. 8, bi bila drugače dobra žena, ako bi ne imela navade brusiti svojega jezika, in se vtikati v možke zadeve. Ali kaj hoče! Ženske imajo že to navado, da govorijo kar tja v en dan. Tako se je zgodilo večeraj, da sta se prepirala s možem. Možu se ni dalo večeraj nič kaj „prejdati“ z žensko. Nabil jo je tako neumisljeno, da je morala iskati pomoči na rešilni postaji.

Hišna preiskava. Dne 9. t. m. so preiskali orožni stanovanje Ivana Baumgartnerja v ulici Geppa št. 18. V njegovem stanovanju so našli celo zalogo ukradenih stvari, ki so obstojale iz 64 svedrovih konjic, 5 medenih petelinčkov, 11 kosov stanjala, 56 jeklenih pil, 80 litrov petroleja, 4 plinovih cevi, 2 stiskalnice, 300 nabojev, 2 bajoneta, enega avtomobilskega magnetna in raznih drugih stvari. Blago vredno nad 16.000 lir so orožniki zaplenili. Baumgartnerja so pa odpeljali na kvesturo, kjer je bil zaslišan. Baumgartner je izpovedal, da je dobil omenjeno blago od nekega Karla Sindmana, stanujočega v ulici Guido Renci št. 6. Ko so pripeljali Sindmana na kvesturo, je izpovedal, da je kupil blago pred enim mesecem pri neki tržnici na Dunaju. Kasneje je pa izjavil, da je ukradel blago v tovarni Spangher, ki se nahaja v ulici Campo Marzio. Sindman je bil zaposlen pri Spangherju kot vratar, kjer je imel 300 lir tedenske plače. Sindmana so aretirali.

Poključen samomor. Večeraj je bil pozvan zdravnik resilne postaje na stanovanje Angele P. v ulici Donata. Zdravnik, dospel na lice mesta ugotovi, da je popila Angela P. večjo množico karbolne kisline. Spravil jo je izven vsake nevarnosti.

Porotno sodišče

Predvečernjim in večeraj je porotno sodišče obravnavalo zločin ubojstva.

Na zatečni klopi je sedel Josip Gržina. Obdolženec je ubojstva Jožefa Bizjak, sina davčnega sluga v Trnovem. Omenjeni Bizjak je bil skoro ves čas v vojni. Nekaj mesecev predno mu je Gržina prestrigel nit mladega življenja, se je vrnil od vojakov domov. Bil je pri svojih prijateljih kakor tudi pri drugih ljudeh jako priljubljen. Kritičnega dne je bil šel s svojimi prijatelji v bližino vas Bukovec na ples. Take veselice se skoraj vedno zaključujejo s tepežem, in tako tudi v tej vasi ni izostala ta žalostna programska točka. Ko so bili fantje vinjeni, se je začel prepri. Ni dolgo trajalo prekanje, in začeli so se tudi pretepati. Žrtve pretepa je postal tudi ubogi Bizjak. Gržina ga je udaril s kolom po glavi s tako silo, da se je na mestu mrtve zgrudil na tla. Porotno sodišče je hudoleda — oprostilo! (Družini Bizjak izrekamo ob izgubi sina Jožefa še enkrat najglobljeke sožalje. — Op. ured.)

Dopisi

Iz Podgrada. Že dolgo nismo poslali nobenega glasu v široki svet. Novic pa je, in še kakšnih. Aprozicazio so strazili vojaki vsako noč, pa vkljub njihovi neutrudljivi čuječnosti je zmanjkalo kave in sladkorja na vrče. Čuje se, da je škode okroglo 23 tisoč. Oblasti so prišle na sled nekim sumljivim družbam in zapre par civilnih oseb in tudi več bersaljerov — zvestih čuvajev. Med osumljenimi civilisti so tudi taksi, ki jih ni gnala potreba, ampak umazanost; občinstvo iz srca privoščva in zahteva, da se krivci občutno kaznujejo po zakonu, ker s svojim početjem podražujejo živila, potrebna vsaj občini. — Vodovod je padel — v suho jamo; v vodo ni mogel, ker je ni. Bilo je nekaj nepotrebnega stroška; skušnja je draga šola. Zakaj niso koj skrajza začeli rajati kopati dveh večjih vodnjakov? Stalo bi manj in bi se res naredilo. Visokoleteče misli niso za Podgrad. To je dežela Bazetov. — Čitalnici dohaja „Edinost“ neplačena. To ni prav. Ali naj se odpove, ali plača. In če hodi na naslov „Čitalnice“, bodi vsem na razpolago.

To in ono

Ameriška deklica prodana za 1000 dolarjev. Iz Čikage poročajo, da je prinesel neki list v Oahu oglas, da se prodaja lehta deklica za tisoč dolarjev. Oče je potreboval denar, da plača neki dolg v Čikago. Drugače si ni mogel pomagati nego tako, da je prodal svojo lepo hčerko. Koliko je stala Ameriko vojna? Guverner Cox, eden izmed kandidatov za predsedstvo, je nedavno govoril v Oahu, koliko je stala Ameriko vojna. Vsaka ura vojne je stala nad 1 milijon dolarjev, vseh stroškov je bilo nad 22 milijard dolarjev. Ako primerjamo to s stroški prejšnjih vojen, moramo reči, da bi bil ameriški boj za svobodo s tem kapitalom mogel trajati nad 1000 let.

Drvo, ki bo gorelo eno leto in pol. Avstralski listi poročajo, da najbolj potasi gor les Sheoka (ženskega hrasta), ki raste v Avstraliji. Na nekem pašniku gori tako drevo že tri mesece, pa ga je

zgorelo le še malenkost. Strokovnjaki so izračunali, da bo drevo gorelo še eno leto in tri mesece.

Največje jabolko je bilo razstavljeno na kmetijski razstavi v Melbourne. Teško je bilo 1 kg, obseg je znašal 45 cm.

Delavski generalni štab na Angliem. Kongres angleških strokovnih delavskih organizacij v Portsmouthu je sklenil, da postavi delavski generalni štab, ki bo nadziral vse delavske industrijske poklete ter dajal direktivo za enotni nastop v vseh delavskih vprašanjih.

Političnih beguncev je na Dunaju po izkazu policijskega ravnateljstva 100.000, največ je Ukrajincev in Rusov, Madžarov je 5000.

Za tiskovni sklad „Edinosti“

Družba zanesljivih 35 L, ob priliki krsta malega Dušana daruje Simončič 5 L, Besednjak 5 L, mali Zvonko, ker ima brata 5 L, in mali Stanko, ker ima tudi brata 5 L, N. N. 5 L. Dosedaj izkazanih L 15.862'90; v današnjem izkazu L 60'—, Skupno L 15.862'90.

Za Ciril-Metodovo družbo

Za družbo Sv. Cirila in Metoda za Istro nabrala vesela družba v Medolinu L 1735. Denar je bil izročen blagajniku.

!JUGOSLOVENI!

Zbirajte pridno za „TISKOVNI SKLAD EDINOSTI“.

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, 13. oktobra 1920.

Jadranska banka	470
Cosulich	510
Dalmatia	365
Grolimich	1930
Libera Triestina	698
Lloyd	2060
Lussino	2390
Martinolich	350
Oceania	470
Premuda	500
Triepovich	515
Ampela	625
Cement Dalmatia	366
Cement Spalato	414
Krka	494

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, 13. oktobra 1920.

Neprepčane krone	7'—	7'50
avstrijsko-nemške krone	7'25'—	7'75
čehoslovaške krone	33'—	34'—
predinarji	76'—	77'—
leji	45'—	46'—
marke	39'—	39'50
dolarje	25'—	25'10
francoski franki	165'—	165'50
švicarski franki	400'—	405'—
angleški funti, papirnati	88'—	88'25
angleški funti, zlati	104'—	105'—
tublji	25'—	26'—
napolconi	84'—	85'—

MALI OGLASI

se računajo po 22 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

VOZ za vsako težo se prodaja. Šturje 123. 414

V LOKVI na Krasu pri Divači št. 72 se prodaja nepokvarjen avtomat po primerni ceni. Avtomat igra 16 komadov. 413

DVE SAMOSTOJNI GOSPODIČNI z dežele, srednjih let, želita znanja z izobraženim gospodom v starosti 35—45 let. Le resne ponudbe na naslov: „Resnica.“ — Značje. 412

PRED ODHODOM v Ameriko pošiljam zadnje pozdrave vsem nekšnim dekletom in fantom. V ponedeljek odpotujem ob 10. uri predpol dne. Vičje Anton iz Knežaka, sedlar v Trstu. 411

SPREJMEM delično, poštenih, krščanskih staršev, starih 14—15 let, s primerno šolsko izobrazbo, kot učenko za trgovino z mesnim blagom na deželi. Ponudbe naj se pošljejo na Marijo Kopatin, trgovko v St. Vidu pri Vipavi. 402

ABITURIJENT VI. razreda išče primerne službe. Ponudbe pod „Perce“ na upravo. 403

MEBLIRANO ali prazno sobo z uporabo kuhinje, iščeta dve solidni gospodini, po možnosti v Rojano ali kje v bližini. Ponudbe pod „Soba“ na upravo. 406

ZLATO, srebrne krone kupujem po najvišjih cenah. Albert Povh, urarna, ulica Mazzini 46. 328

ZA ZLATO, srebro in krone plača najvišje cene Pertot, urar. Ulica S. Francesco št. 15. II. 264

MODISTKA se priporoča cenj. damam v mestu in v okolici. Ulica Alessandro Volta 2. V. (pri ljudskem vrtu). 212

KLOBUKI ZA GOSPE. Po pravih konkurenčnih cenah se dobivajo najkrajšejsi damski klobuki najnovejša mode na trgu Garibaldi št. 28. Sprejema naročila in poprave. Modni salon Morgutti-Corti. 387

KRPE mešane po 40 cent., nove odrezke in tkanino kupuje Fonda, Scalin 3. 384

VINOGRADNIKI „Trtica“ Forčić i. dr. Komen razpolaga z več tisoči cepeljem in raznih amerikan-bil in kolci. Cepeljenke so najboljših vrst goriskih in istrskih in furianskih. Naročila po dnevnih cenah se sprejemajo takoj za jesen in pomlad. 298

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica št. 36 na dvorišču. P 711

Županstvo v Rihemberku razpisuje (207)

službo občinskega tajnika.

Plača po dogovoru, eventualno stanovanje. Nastop neobvezen — čimprej — tembolje. S tajništvo v zvezi so tudi postranski zaslužki. Reflektuje se edino na moč, ki je popolnoma izveščana v vseh strokah občinske uprave. — Prošnje do 31. t. m.

ERNA AUSPITZ

zobozdravnica (180)

naznanja slav. občinstvu, da izvršuje svojo prakso na Opčinah 174. Izvršuje v to stroko spadajoča dela, kakor plombe v porcelanu, zlatu in srebru, pokteze v kavčuku in zobovje v zlatu po najnižjih cenah. — Sprejema od 9-12-14-16

ZASTOPSTVO JUŽNE ŽELEZNICE

Prodaja vozniških listov iz Logate

za vse postaje južne železnice, v Jugoslaviji in Nemški Avstriji v potniški pisarni „COSULICH“, Società Triestina

di Navigazione via Milano 10, pritličje

(18)

JADRANSKA BANKA

Del. glav.: K 33.000.000. Rezerve K 10.000.000. Belgrad, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, TRST, Zadar, Zagreb

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge

na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancogiro prometu po 8%.

Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti predhodni odpovedi, sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes).

Bančni prostori v Trstu se nahajajo:

ul. Cassa di Risparmio, ul. S. Nicolo

Telefon: števil. 1403, 1793, 2676

Blagajna postuje od 9 do 13

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim junstvom

Ulica Flor Luigi da Palestrina št. 4, I.

sprejema hranilne vloge

od L 1 dalje.

Navadne vloge obrestuje po

4 1/2%

večje po dogovoru

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom.

— Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila

po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poročstvo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izvemšji nedelj in praznikov od 8 do 1.

PLESNA ŠOLA:

Akademija, prof. Leon Tisminiez

ulica S. Luda št. 4, I. nadst.

Poučuje se vsi moderni plesi. Za družine po seone ugodnosti. Pospeševalni tečaj za odrasle. Posamezne lekcije s popolnim učenjem pravih modernih plesov. — Za informacijo od 11-13 i od 15 naprej. — Govori se slovenski. (19)

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.

R. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. števil. 24.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

(Lastna palača). Ustanovljena leta 1834

Zavarov. proti škodi, povzročeni po ognju, strel in